

Helse- og omsorgsdepartementet
Sendt via departementets nettportal

Deres referanse:
Vår referanse: 2023/157
Dato: 15.10.2023
Publikasjonsnr.: NIM-B-2023-021

Innspill til Helse- og omsorgsdepartementets og Kommunal- og distriktsdepartementets stortingsmelding om folkehelse og levekår i samiske områder

Vi viser til departementenes artikkel hvor det bes om innspill til stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunnsliv som i 2024 skal handle om folkehelse og levekår i samiske områder.¹ Departementene skriver at det fortrinnsvis bes om innspill om utfordringer, ressurser og tiltak av forebyggende og helsefremmende karakter.

NIM ønsker i denne forbindelse å vise til NIMs rapport, «En menneskerettighetsbasert tilnærming til samisk statistikk i Norge».² Statistiske data er viktig for å følge opp og forbedre gjennomføringen av menneskerettigheter, blant annet rettighetene etter FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) til tilstrekkelig levestandard i artikkel 11 og retten til høyest oppnåelige helsestandard (både fysisk og psykisk) i artikkel 12. I dag er statistikken om den samiske befolkningen fragmentert, og gir ikke et tilstrekkelig empirisk grunnlag for å overvåke levekårene for den samiske befolkningen.

I vår rapport løfter vi også frem risikoer og utfordringer knyttet til samisk statistikk, og kommer med konkrete anbefalinger til Statistisk sentralbyrå, datatilsynet og Sametinget. NIM håper at vår rapport vil være et nyttig bidrag til departementene sitt arbeid om ny stortingsmelding.

Vennlig hilsen
for Norges institusjon for menneskerettigheter

Gro Nystuen

Johan Strömngren

Assisterende direktør

Regionkontorleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.

¹ Se <https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/samepolitikk/hvordan-fremme-folkehelse-og-levekar-i-samiske-omrader-vi-ber-om-innspill/id2990972/>

² Se <https://www.nhri.no/2020/en-menneskerettighetsbasert-tilnaerming-til-samisk-statistikk-i-norge/>